

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-07-000 685
Бања Лука, 30.01.2009. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Петра Бајића, као предсједника вијећа, Драгослава Лукића, и Сенада Тице, као чланова вијећа, у правној ствари тужиље З. Ч. кћери М. из Б., Улица ...број ..., коју заступа пуномоћник С. М., адвокат из Б. Улица ..., против тужених д.о.о. Ш. из Б., Улица ... број ..., кога заступа директор и законски заступник Ж. И. из М. О, и Р. М. сина М.1 из Б., Улица ... број ..., ради исплате оснивачког улога и добити, одлучујући о ревизији тужиље (коју је саставио адвокат С. Г.) и допуни ревизије тужиље (коју је саставио адвокат С. М.), против пресуде Окружног суда у Бијељини број Гж-670/04 од 12.4.2007. године, на сједници вијећа одржаној 30.01.2009. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија тужиље, коју је саставио адвокат С. Г., се одбија.

Допуна ревизије тужиље, коју је саставио адвокат С. М., се одбације.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бијељини број П-1036/02 од 27.7.2004. године обавезано је тужено д.о.о. (раније: п.п.) Ш. из Б. (у даљем тексту: првотужени) да исплати тужиљи З. Ч. кћери М. (у даљем тексту: тужиља) 7.000,00 КМ на име добити, остварене у периоду од 1. јануара 1998. године до 15. октобра 2003. године, све у року од 30 дана од доношења пресуде. Остали дио тужбеног захтјева који се односи на исплату добити преко 7.000,00 КМ, као и на накнаде за возило „Фиат Дукато” у износу од 16.200,00 КМ, одбијен је као неоснован. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бијељини број Гж-670/04 од 12.4.2007. године жалба тужиље је дјелимично уважена и првостепена пресуда преиначена тако што је првотужени обавезан да исплати тужиљи поред досуђеног износа од 7.000,00 КМ, законску затезну камату на тај износ од 20. октобра 2003. године до дана исплате и да јој накнади парничне трошкове у износу од 800,00 КМ.

Тужиља је изјавила ревизију против другостепене пресуде, коју је саставио њен ранији пуномоћник, адвокат С. Г., због „битне повреде одредаба парничног поступка” и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да

се та пресуда преиначи и њен захтјев усвоји у цјелини, или да се „укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак”.

Другу ревизију против исте пресуде, коју је овај суд сматрао допуном прве ревизије, саставио је у име тужиље њен садашњи пуномоћник, адвокат С. М. Том допуном ревизије пресуда се побија због повреде „одредба парничног поступка из чл. 209. ЗПП” с приједлогом да се иста укине „и предмет врати на поновно суђење вијећу другостепеног суда”.

Одговори на ревизију и на допуну ревизије нису поднесени.

Тужбом, како је коначно уређена на рочишту од 30. јуна 2004. године, тужиља је тражила да јој првотужени исплати оснивачки улог у износу од 16.200,00 КМ за путничко возило марке „Фиат Дукато”, броја шасије ... броја мотора ..., произведено 1991. године и новчани износ од 15.000,00 КМ на име добити остварене у периоду од 1. јануара 1998. године до 15. октобра 2003. године, са законском затезном каматом од 15. октобра 2003. године, до исплате, уз накнаду парничних трошкова, док у односу на туженог Р. М. сина М.1 (у даљем тексту: друготужени) није истакла никакав тужбени захтјев.

Тужиља, Ж. И. (касније - директор првотуженог) и друготужени, основали су, према утврђеном чињеничном стању, првотуженог у јуну 1996. године. Као новчани улог тужиља је унијела описано моторно возило (чију је вриједност првостепени суд утврдио у износу од 16.200,00 КМ без царина и пореза) и 10.000,00 КМ у готовом. Оснивачи првотуженог су се договорили да остварену добит предузећа (тј. првотуженог) међусобно дијеле на три једанака дијела. Није спорно да је првотужени исплатио тужиљи укупно 27.000,00 КМ. Тужиља је покренула овај спор у намјери да повуче свој основачки улог, с тим што је тражила и добит у износу за који је сматрала да јој припада.

Првостепени суд је утврдио да је исплатом неспорног износа од 27.000,00 КМ тужиља измирена у оснивачаком улогу за унесено моторно возило од 16.200,00 КМ и за уплату износа од 10.000,00 КМ у готовом, приликом оснивања првотуженог. Тужиља, по схваташњу тог суда, није на поуздан начин доказала трајање спорног периода за који потражује добит, као ни висину остварене добити, а на њој је лежао терет доказивања ових чињеница. Тужени су међутим признали тужиљи учешће у добити од 7.000,00 КМ. Из тих разлога досуђен јој је наведени износ као неспоран, док је са осталим тужбеним захтјевом, преко назначеног износа, тужиља одбијена.

Чињенична утврђења и правна схватања првостепеног суда прихватио је и другостепени суд. Тужиљи је другостепеном пресудом досуђена и законска затезна камата на износ од 7.000,00 КМ од 20. октобра 2003. године („као дана када је тужитељица на записник првостепеног суда поднијела захтјев за исплату новчаног износа од 15.000,00 КМ”, као „потраживања на име неостварене добити”) до исплате, у смислу члана 277. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ”, број 29/78, 39/85, 45/89. и 57/89 и „Службени гласник РС”, број 17/93 и 3/96) те парнични трошкови од 800,00 КМ у смислу члана 386. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, број 58/03, 85/03 и 74/05, у даљем тексту: ЗПП).

Схватање нижестепених судова су правилна.

Ревизија тужиље коју је саставио адвокат С. Г. није основана.

Према члану 381. став 1. Закона о предузећима („Службени гласник РС”, број 24/98, 62/02, 66/02, и 38/03, у даљем тексту: ЗП) који је био на снази у вријеме доношења првостепене пресуде, члан друштва са ограниченим одговорношћу може иступити из друштва из оправданих разлога, уз сагласност осталих чланова друштва. Такав члан друштва има право на накнаду процјењене вриједности свог удјела (члан 383. став 1. истог закона). Право на удио у добити чланова друштва са ограниченим одговорношћу уређено је чланом 349 у вези са чланом 225. ЗП. Ако су спорна питања висине удјела члана друштва са ограниченим одговорношћу, односно његове процјене, те основа за учешће у расподјели добити и висине добити, као у овом случају, терет доказивања ових чињеница лежи на тужиљи (члан 7. став 1. и члан 123. став 1. ЗПП).

Током поступка није било спорно да је тужиљи исплаћен износ од 27.000,00 КМ. Нижестепени судови су закључили да је тиме тужиља измирена за вриједност моторног возила, које је унијела у првотуженог, од 16.200,00 КМ и за новчани оснивачки улог од 10.000,00 КМ. Она није доказала током поступка да се наведени износи односе евентуално на њена друга потраживања према првотуженом. У односу на остварену добит првотуженог у спорном периоду, тужиља такође није доказала постојање основа за учешће у добити, као ни висину добити, с обзиром на напријед наведене законске одредбе, а била је дужна да и то докаже. Из тих разлога нижестепени судови су и по оцјени овог суда оправдано одбили тужиљу с њеним тужбеним захтјевом, осим у погледу износа од 7.000,00 КМ, који није ни био споран.

У односу на остале ревизионе наводе тужиље потребно је указати на слиједеће.

1. Изреке нижестепених судова нису у супротности са њиховим образложењима.

2. Ако је и тачно да је законски заступник првотуженог онемогућио тужиљу да управља и да учествује у добити, као и да достави суду одговарајућу документацију, како се тврди у ревизији, није било сметњи да тужиља затражи да суд поступи по одредби члана 135. ЗПП.

3. Стоји чињеница да је тужиља у вријеме кад је увезла моторно возило, била дужна да на исто плати царину и порез. Она међутим није доказала висину износа које је платила по овим основима. Осим тога, коначно прецизираним тужбеним захтјевом, тужиља није ни тражила исплате ових износа, па јој исти нису ни могли бити досуђени (члан 2. став 1. ЗПП).

Из напријед реченог произилази да побијана пресуда нема недостатка на које указује ревиденткиња, односно на које овај суд пази по службеној дужности.

Сходно томе, ревизија тужиље коју је саставио адвокат С. Г., одбијена је као неоснована (члан 248. у вези са чланом 241. ЗПП).

Допуна ревизије (ревизија коју је саставио адвокат С. М.) није благовремена.

Отправак побијане другостепене пресуде, примио је, према доставници у списима, адвокат С. Г. на дан 9. маја 2007. године у вријеме кад је био пуномоћник тужиље. Рок од 30 дана за улагање ревизије из члана 237. став 1. ЗПП, рачунао се је, према томе, од овог датума. Посљедњи дан када је тужиља могла да поднесе ревизију био је петак 8. јун 2007. године (радни дан). Према подацима из пријамног штамбила првостепеног суда, ревизија коју је саставио адвокат М.2 предата је непосредно том суду по истеку законског рока за њено улагање, на дан 18. јуна 2007. године.

Из тих разлога допуна ревизије је одбачена као неблаговремена (члан 247. став 1. ЗПП).

Предсједник вијећа
Петар Бајић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић